

**IJsselstein,
Benschopperstraat 33
rapport 904**

IJsselstein, Benschopperstraat 33

Een Bureauonderzoek

J. Walstra
R. van Lil

Colofon

ADC Rapport 904

IJsselstein, Benschopperstraat 33
Een Bureauonderzoek

Auteurs: J. Walstra en R. van Lil

In opdracht van: Schalkwijk b.v.

© ADC ArcheoProjecten, Amersfoort, april 2007

Foto's en tekeningen: ADC ArcheoProjecten, tenzij anders vermeld

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

ADC ArcheoProjecten aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend
uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Autorisatie:
dr. E. Lohof

ISBN 978-90-5874-905-9

ADC ArcheoProjecten
Tel 033-299 81 81
Postbus 1513
3800 BM Amersfoort
Fax 033-299 81 80
Email info@archeologie.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Inleiding	5
2 Methoden	5
3 Resultaten	6
3.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik (LS01)	6
3.2 Beschrijving van de huidige situatie (LS02)	6
3.3 Beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen (LS03)	6
3.4 Beschrijving van bekende archeologische waarden en aardwetenschappelijke gegevens (LS04)	7
3.5 Gespecificeerde verwachting (LS05)	8
4 Conclusies	9
5 Advies	9
Literatuur	10
Lijst van afbeeldingen	10
Lijst van tabellen	10

Tabel 1 Archeologische perioden.

Periode	Tijd in jaren				
<i>Nieuwe tijd</i>	1500	na Chr.	-	heden	
<i>Late-Middeleeuwen</i>	1050	na Chr.	-	1500	na Chr.
<i>Vroege-Middeleeuwen</i>	450	na Chr.	-	1050	na Chr.
<i>Romeinse tijd</i>	12	voor Chr.	-	450	na Chr.
<i>IJzertijd</i>	800	voor Chr.	-	12	voor Chr.
<i>Bronstijd</i>	2000	voor Chr.	-	800	voor Chr.
<i>Neolithicum (Nieuwe Steentijd)</i>	5300	voor Chr.	-	2000	voor Chr.
<i>Mesolithicum (Midden Steentijd)</i>	8800	voor Chr.	-	4900	voor Chr.
<i>Paleolithicum (Oude Steentijd)</i>	300.000	voor Chr.	-	8800	voor Chr.

Samenvatting

In opdracht van Schalwijk b.v. heeft ADC ArcheoProjecten een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied "Kleine Jan" aan de Benschopperweg 33 te IJsselstein (gemeente IJsselstein). In het plangebied zal een uitbreiding van de bestaande bebouwing gerealiseerd worden. Het onderzoek was noodzakelijk om te bepalen of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Het plangebied lag tijdens de Late Middeleeuwen al in het bebouwde stadscentrum van IJsselstein. Vanaf het einde van de 15^e eeuw was hier een klooster gevestigd. Er is een grote kans op sporen uit deze periode, onder de huidige bebouwing en bestrating, naar alle waarschijnlijkheid op een diepte van ongeveer 60 cm. Op grotere dieptes bevinden zich wellicht nog bewoningsniveaus met resten vanaf het Neolithicum.

Geadviseerd wordt om vervolgonderzoek uit te laten voeren, om de exacte locatie en waarde van de resten te bepalen. Gezien de kleine omvang van het terrein kan het vervolgonderzoek de vorm hebben van een archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden. Hierbij wordt gewerkt conform het protocol archeologische begeleiding met als doel het proces inventariserend veldonderzoek-proefsleuven. Het doel hiervan is het aanvullen en toetsen van het gespecificeerde verwachtingsmodel, dat gebaseerd is op het bureauonderzoek.

Tabel 2 Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied.

<i>Provincie:</i>	Utrecht
<i>Gemeente:</i>	IJsselstein
<i>Plaats:</i>	IJsselstein
<i>Toponiem:</i>	Benschopperstraat 33
<i>Kadastrale gegevens:</i>	onbekend
<i>Kaartblad:</i>	38F
<i>Coördinaten:</i>	131.337-447.938 / 131.349-447.923 / 131.344-447.919 / 131.332-447.933
<i>Bevoegd gezag:</i>	provincie Utrecht
<i>Deskundige namens het bevoegd gezag:</i>	R.S. Kok
<i>ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer (CIS-code):</i>	n.v.t.
<i>ADC-projectcode:</i>	4107061
<i>Periode van uitvoering:</i>	februari 2007
<i>Beheer en plaats documentatie:</i>	ADC ArcheoProjecten, Amersfoort

1 Inleiding

In opdracht van Schalwijk b.v. heeft ADC ArcheoProjecten een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied "Kleine Jan" aan de Benschopperweg 33 te IJsselstein (gemeente IJsselstein). In het plangebied zal een uitbreiding van de bestaande bebouwing gerealiseerd worden. Het onderzoek was noodzakelijk om te bepalen of bij de voorgenomen activiteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Het doel van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie over bekende of verwachte archeologische waarden binnen het omschreven gebied. Hiertoe zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld voor het plangebied:

- Is op de locatie naar verwachting nog een bodemarchief aanwezig?
- Wat is (naar verwachting) de omvang, ligging, aard en datering hiervan?

Indien het bureauonderzoek niet of onvoldoende antwoord kan geven op bovenstaande vragen:

- Welke vorm van nader onderzoek is nodig om de vragen 1 en 2 voldoende te kunnen beantwoorden?

Indien het bureauonderzoek voldoende antwoord kan geven op de vragen 1 en 2:

- In welke mate wordt een eventueel aanwezig bodemarchief verstoord door realisatie van de geplande bodemingreep?
- Eventueel: hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?

Het bureauonderzoek is uitgevoerd op 27 februari 2007 door: J. Walstra (projectleider en fysisch geograaf), R. van Lil (prospector) en E. Lohof (senior prospector).

2 Methoden

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.1, in het bijzonder de specificaties LS01, LS02, LS03, LS04 en LS05. Het bureauonderzoek wordt gerapporteerd conform LS06. In aanvulling op de geldende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie wordt het onderzoek uitgevoerd conform de richtlijnen de Provincie Utrecht.

Het onderzoek bestaat uit zes onderdelen (specificaties LS01 t/m LS06). In de eerste vier onderdelen zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- afbakening plangebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik
- beschrijving van de huidige situatie
- beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen
- beschrijving van bekende archeologische waarden en aardwetenschappelijke gegevens

Op grond van deze onderdelen wordt een gespecificeerde verwachting van het gebied opgesteld (specificatie LS05). Hierin wordt verwoord of, en zo ja, welke archeologische waarden worden verwacht. Indien deze worden verwacht, worden de (veronderstelde) eigenschappen van de waarden zo gedetailleerd mogelijk aangegeven.

Het bureauonderzoek bestaat uit het bestuderen van kaartmateriaal en literatuur betreffende de geschiedenis van het plangebied. Daartoe zijn ondermeer de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW), de Archeologische Monumenten Kaart (AMK), de archeologische beleids- en advieskaart van de gemeente IJsselstein geraadpleegd, alsook geologische, bodemkundige en geomorfologische kaarten bestudeerd. Ook zijn gegevens verzameld uit het Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS), een digitaal archief met archeologische vondstmeldingen en terreinen die wettelijk zijn beschermd of waarvoor een meldingsplicht bestaat in het geval van voorgenomen grondwerkzaamheden. Verder zijn het archeologische archief, de kronieken van de provincie Utrecht en dhr. Ooyervaar (plaatselijke amateur-archeoloog) geraadpleegd, maar deze leverden geen extra gegevens op. Luchtfoto's en het Algemeen Hoogtebestand Nederland (AHN) zijn niet bekeken, aangezien dat weinig nut heeft voor bebouwd terrein.

3 Resultaten

3.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik (LS01)

Het plangebied omvat een kavel aan de Benschopperstraat 33 in IJsselstein en heeft een oppervlakte van ca. 120 m² (afb. 1 en 2).

In het plangebied is een uitbreiding van de bestaande bebouwing gepland. De aanbouw zal een grootte hebben van ca. 8x5 meter en gefundeerd worden op een diepte van ca. 60 cm –mv.

De consequentie van de voorgenomen ingreep is dat eventuele waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

3.2 Beschrijving van de huidige situatie (LS02)

Het plangebied is momenteel grotendeels bebouwd.

3.3 Beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen (LS03)

De historische situatie is op verschillende historische kaarten als volgt:

Bron	historische situatie
Plattegrond van Deventer (ca. 1550)	bebouwd
Plattegrond van Blaeu (ca. 1650)	bebouwd
Bonnenkaart uit 1892	bebouwd

Het gebied rond IJsselstein is aan het begin van de Late Middeleeuwen ontgonnen. Er werden machtsposities opgebouwd door de Hollandse graven en de geestelijkheid van Utrecht. In de 13^e eeuw was het gebied als leengoed in bezit van het geslacht Van Amstel. Vermoedelijk is dit geslacht ook de stichter van het 'Steijn' aan de IJssel. IJsselstein wordt voor het eerst genoemd in een oorkonde uit 1279. Na de bouw van het slot werd de groei van de nederzetting gestimuleerd, onder andere door de bouw van een parochiekerk en de aanwezigheid van weekmarkten. Kort voor 1360 heeft IJsselstein stadsrechten gekregen.¹

De Boer en coauteurs¹ onderscheiden drie fasen in de ontwikkeling van de stad gedurende de Middeleeuwen, gebaseerd op schriftelijke gegevens, archeologische vondsten en stadsplattegronden. In de eerste fase, de 'kasteeldorp' fase omstreeks 1300, bestond ten zuidoosten van het slot een nederzetting met gracht en mogelijk een omwalling erom heen. Deze nederzetting had twee hoofdstraten, namelijk de Voorstraat en de Achterstraat. In de tweede fase, de 'stedelijke' fase vanaf ca. 1344, werd de nederzetting uitgebreid met de Nieuwpoort, een gebied ten zuidoosten van de kern, en versterkt door een ommuring met torens en poorten. In 1394 werd op de Nieuwpoort een klooster gesticht. In de loop van de 15^e eeuw werd de stad verschillende keren verwoest (in 1417/18 en 1466). De derde ontwikkelingsfase van de stad begon omstreeks 1470 toen de stadsgrens naar binnen werd aangepast en de gracht verbreed. Het klooster van Nieuwpoort kwam hierdoor buiten de stad te liggen en werd verplaatst naar de binnenstad; het kloosterterrein omvatte bijna het gehele gebied tussen de Benschopperstraat, Schapenstraat, Plantsoen en Kloosterstraat.

Gedurende de 15^e en 16^e eeuw herstelde en ontwikkelde de stad zich sterk. Op de oudste stadplattegrond van IJsselstein, vervaardigd door Jacob van Deventer omstreeks 1550 (afb. 4), is een regelmatig stratenpatroon zichtbaar. Dit is een aanwijzing dat de stad planmatig aangelegd is; een dergelijke stad wordt ook wel bastidestad genoemd. Waarschijnlijk was de eerste bebouwing aan de Voorstraat gelegen, door een brede kade verbonden met de haven, die toen onderdeel van de stadsgracht was. Later verplaatste het stadscentrum zich in noordelijke richting doordat er ook gebouwd werd langs de andere centrale weg, de Benschopperstraat en Achterstraat. Aan het begin van de 16^e eeuw stonden bijvoorbeeld de waag en het stadhuis aan de Benschopperstraat. Op de plattegrond van Blaeu uit ca. 1650 is te zien dat het stratenpatroon nauwelijks is veranderd (afb. 5). De afgebeelde hooibergen geven aan dat IJsselstein nog een sterk agrarische inslag had. Uit een boekhouding van onroerend goed belasting uit 1734 blijkt dat er geen sprake was van een strikte scheiding tussen rijk en arm in de stad.

¹ De Boer *et al.* 2006

In de loop van de 19^e eeuw werden het kasteel, de stadspoorten en delen van de stadsmuur gesloopt. Ook vond geleidelijk aan verdichting van de bebouwing plaats binnen de stadsgrachten, waarbij open ruimtes werden opgevuld.

Als gevolg van bouwactiviteiten kunnen binnen het plangebied subrecente verstoringen verwacht worden. De eventuele omvang van verstoringen is onbekend.

3.4 Beschrijving van bekende archeologische waarden en aardwetenschappelijke gegevens (LS04)

De volgende aardwetenschappelijke informatie is bekend van het onderzoeksgebied:

type informatie	informatie
Bodemkunde	poldervaaggronden
Geologie	Betuweformatie (rivierklei op rivierzand)
Geomorfologie	komgronden
Stroomgordels (Berendsen & Stouthamer 2001)	stroomgordel van Wiersch (actief ca. 6800-5800 BP)

Het landschap rond IJsselstein is gevormd door rivieren. Tijdens de laatste ijstijd heerste in ons land een extreem koud en droog klimaat. De zeespiegel lag tientallen meters onder het huidige niveau. Het landschap bestond uit een grote poolwoestijn, waarin de Rijn en de Maas via een brede riviervlakte grote hoeveelheden zand en grind aanvoerden. De rivieren hadden een vlechtend karakter met rivierbeddingen die zich snel verlegden in het losse sediment.

Na opwarming van het klimaat vanaf ca. 10.000 BP raakte het land snel begroeid. Door een afname in de sedimenttoevoer werd de waterafvoer geconcentreerd in meanderende hoofdgeulen. Op de in onbruik geraakte riviervlakten werd klei afgezet. De rivieren vormden regelmatig nieuwe lopen, waarbij de afgesloten of verlaten rivierarmen werden opgevuld. Als gevolg van deze stroomgordelverleggingen zijn in de loop van het Holoceen verschillende nieuwe rivierarmen in het rivierengebied gevormd en weer afgesloten. De in onbruik geraakte stroomgordels vormden zandige ruggen in het landschap, die aantrekkelijk waren voor bewoning en landbouw. Ze lagen relatief hoog en droog, waren vruchtbaar en goed te bewerken. De relatief laaggelegen komgebieden waren vooral geschikt als wei- en hooiland.

In de gemeente IJsselstein bevinden zich de afzettingen van diverse stroomgordels in de ondergrond.² Deze stroomgordels variëren in ouderdom en diepteligging. Ter plaatse van het plangebied bevindt zich in de ondergrond de stroomgordel van de Wiersch. De Wiersche stroomgordel loopt vanuit het oosten onder de oude stadskern van IJsselstein en wordt ten zuidwesten van het plangebied afgesneden door het latere systeem van de Benschopse stroomgordel (zie afb. 3). Het Wiersche systeem was actief tussen ca. 6800-5800 BP. Volgens de beleidskaart van IJsselstein bevindt de top van het zand van de Wiersche stroomgordel zich op ca. 3m onder het maaiveld.³ Het latere systeem van de Buitenzorg (ca. 5612-5020 BP) liep waarschijnlijk nét bovenlangs het plangebied. De top van deze afzettingen bevindt zich op ongeveer 1,5m onder het huidige straatniveau. Later zijn deze afzettingen afgedekt door ophogingslagen van Middeleeuwse bewoning. De Hollandse IJssel ontstond in de Romeinse tijd, als zijtak van de Lek.

In het onderzoeksgebied zijn de volgende archeologische (indicatieve) waarden vastgesteld:

Bron	omschrijving
IKAW	middelhoge verwachtingswaarde
Beleidsadvieskaart IJsselstein ³	hoge verwachtingswaarde vanaf Middeleeuwen
AMK	AMK-terrein 12071 (binnenstad IJsselstein)
waarnemingen ARCHISII	geen

Op de IKAW valt het plangebied binnen een zone met een middelhoge archeologische trefkans. De kans dat in het onderzoeksgebied archeologische waarden aanwezig zijn, heeft niet alleen te maken met de aanwezigheid van een middeleeuwse stad. Onder de stad bevinden zich namelijk afzettingen van voorlopers van de Hollandse IJssel, de Wiersche en Buitenzorgse stroomgordels. De top van deze afzettingen bevinden zich op respectievelijk 3 en 1,5m onder het huidige straatniveau. De oeverwallen van deze stroomgordels hebben vanaf het Midden Neolithicum tot

² Berendsen & Stouthamer 2001.

³ De Boer *et al.* 2006.

in de Bronstijd goede bewoningsmogelijkheden geboden, hoewel hiervan geen vondsten bekend zijn. De oudste vondsten uit de binnenstad van IJsselstein zijn een Romeinse scherf, aangetroffen tijdens onderzoek aan de Hofstraat in 2002.⁴ Deze bevond zich in oeverafzettingen van de Buitenzorgse stroomgordel of van de Hollandse IJssel, ónder de laatmiddeleeuwse ophogingslagen, vermoedelijk in een verspoelde context.

Het centrum van IJsselstein is met name rijk aan archeologische vondsten uit de Late Middeleeuwen. Telkens wanneer gebouwen werden verwoest door brand of plundering van de stad of door afbraak van oude huizen zijn er resten achtergebleven in de bodem. Dit is de reden dat het gehele centrum van IJsselstein als terrein van hoge archeologische waarde op de AMK staat aangegeven.⁵ Bij graafwerkzaamheden in de stad ten behoeve van bijvoorbeeld riolering of nieuwbouw zijn regelmatig (losse) vondsten aangetroffen. Ook hebben diverse archeologische onderzoeken in de binnenstad allerlei vondsten opgeleverd.⁶

In de omgeving van het plangebied zijn met name de overblijfselen van het vroegere klooster van belang. Achter de waag (Benschopperstraat 41a) is nog de refter (eetzaal) grotendeels bewaard gebleven; deze dateert uit 1573.⁷ Bij een booronderzoek achter de huizen aan de Kloosterstraat werd aardewerk, bot, baksteen, mest en pleisterwerk aangetroffen.⁸ Bij een proefsleuvenonderzoek op het zelfde terrein werden resten van het klooster uit de 16^e en 17^e eeuw en laatmiddeleeuwse mestpakketten gevonden.⁹ Uit dit onderzoek bleek verder dat het looppniveau van het klooster zich op ca. 1,4 m +NAP bevindt en de natuurlijke ondergrond op ca. 0,3 m. +NAP (het maaiveld bevindt zich hier op ca. 2 m +NAP).

De ligging van de verschillende waarden is weergegeven in afb. 6 (waarneming 59912 op deze kaart is onjuist aangegeven en betreft een vondst bij de Schuttersgracht).

3.5 Gespecificeerde verwachting (LS05)

Op grond van de verzamelde archeologische en aardwetenschappelijke informatie is het volgende verwachtingsmodel opgesteld;

Het plangebied lag tijdens de Late Middeleeuwen al in het bebouwde stadscentrum van IJsselstein. Eind 15^e eeuw werd het klooster hier gevestigd. Onder de huidige bebouwing en bestrating is een grote kans op bewaarde resten uit deze periode. Naast strooiingen aardewerk kan gedacht worden aan oude funderingen, perceelsgrenzen, beerputten en waterputten. Onderzoek aan de Kloosterstraat heeft aangetoond dat het looppniveau uit deze periode zich ongeveer 60 cm onder het huidige maaiveld bevindt.

Op dieptes van ca. 1,5 en 3 m onder het maaiveld bevinden zich naar verwachting oeverafzettingen van respectievelijk de Buitenzorgse en Wiersche stroomgordels. Op en in deze afzettingen kunnen bewoningsresten verwacht worden vanaf het Neolithicum. De archeologische resten bestaan uit een vermenging van ondermeer kleine stukken vuursteen, aardewerk, houtskool en bot met het oorspronkelijke substraat. Ze zullen goed geconserveerd zijn vanwege hun diepe ligging.¹⁰ De kans dat er daadwerkelijk resten aanwezig zijn én gevonden worden is relatief klein. Er zijn namelijk geen archeologische vondsten bekend die gerelateerd zijn aan deze systemen. Daarom geldt slechts een middelhoge verwachting.

Als gevolg van subrecente nieuwbouwactiviteiten kan de bodem lokaal verstoord zijn.

⁴ ARCHIS-waarneming 48125

⁵ AMK-monument 12071

⁶ voor een overzicht zie: De Boer *et al.* 2006.

⁷ Giessen-Geurts *et al.* 1989.

⁸ Dasselaar 2001 (geen waarnemingnr.).

⁹ Koopstra 2003 (geen waarnemingnr.)

¹⁰Kars & Smit 2003.

4 Conclusies

Is op de locatie naar verwachting nog een bodemarchief aanwezig?

Er is zeer waarschijnlijk nog een bodemarchief aanwezig op de locatie, onder de huidige bebouwing en bestrating. Er geldt een middelhoge verwachting voor resten vanaf het Neolithicum en een hoge verwachting voor resten vanaf de Late Middeleeuwen.

Wat is (naar verwachting) de omvang, ligging, aard en datering hiervan?

Het loopniveau van het voormalig klooster uit de 16^e/17^e eeuw bevindt zich naar verwachting op ongeveer 60 cm onder het maaiveld. Op ongeveer 1,5 en 3 m diepte kunnen niveaus met bewoningsresten verwacht worden vanaf het Neolithicum, in oeverafzettingen van de Buitenzorgse en Wiersche stroomgordels.

Welke vorm van nader onderzoek is nodig om de vragen 1 en 2 voldoende te kunnen beantwoorden?

De verwachting voor prehistorische resten in de ondergrond kan verder gespecificeerd worden door middel van een booronderzoek, waarbij gekeken wordt in hoeverre de bodemopbouw nog intact is. Voor de resten van middeleeuwse bewoning en het klooster geldt dat hun aanwezigheid en waarde het beste kan worden onderzocht door middel van een proefsleuvenonderzoek.

In welke mate wordt een eventueel aanwezig bodemarchief verstoord door realisatie van de geplande bodemingreep?

Vragen 1 en 2 zijn nog onvoldoende beantwoord. Wel kan geconstateerd worden dat archeologische resten vanaf de Late Middeleeuwen aangetast zullen worden bij de geplande werkzaamheden.

Eventueel: hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?

De archeologisch resten dienen eerst nauwkeurig gewaardeerd worden, voordat planaanpassing kan worden overwogen.

5 Advies

In het plangebied zijn naar alle waarschijnlijkheid archeologische resten aanwezig. Het gaat hierbij met name om laatmiddeleeuwse bewoningssporen, direct onder het maaiveld. Daarom wordt geadviseerd om vervolgonderzoek uit te laten voeren, om de exacte locatie en waarde van deze resten te bepalen. Gezien de kleine omvang van het terrein kan het vervolgonderzoek de vorm hebben van een archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden. Hierbij wordt gewerkt conform het protocol archeologische begeleiding met als doel het proces inventariserend veldonderzoek-proefsleuven. Het doel hiervan is het aanvullen en toetsen van het gespecificeerde verwachtingsmodel, dat gebaseerd is op het bureauonderzoek. Hiervoor dient een nieuw PvE te worden opgesteld. Verstoring van eventuele diepere sporen zal beperkt blijven door het gebruik van schroefpalen voor de fundering; hiervoor is dus geen verder onderzoek nodig.

Ondanks de beperkte omvang van het plangebied, voldoet deze niet aan de normen voor vrijstelling van archeologisch onderzoek¹¹; de oppervlakte is groter dan 100 m², maakt deel uit van een gebied dat op de AMK-kaart is aangeduid met een hoge archeologische waarde, én maakte al vóór 1850 deel uit van bebouwd gebied. De beleidsadvieskaart van IJsselstein adviseert zelfs om in dergelijke gebieden überhaupt geen ondergrens te hanteren en dus altijd onderzoek uit te laten voeren.

Over deze aanbevelingen dient contact te worden opgenomen met de archeoloog van de provincie Utrecht, drs. R.S. Kok.

¹¹ Interimregeling vrijstelling archeologietoets (conceptversie van 2 februari 2007, provincie Utrecht)

Literatuur

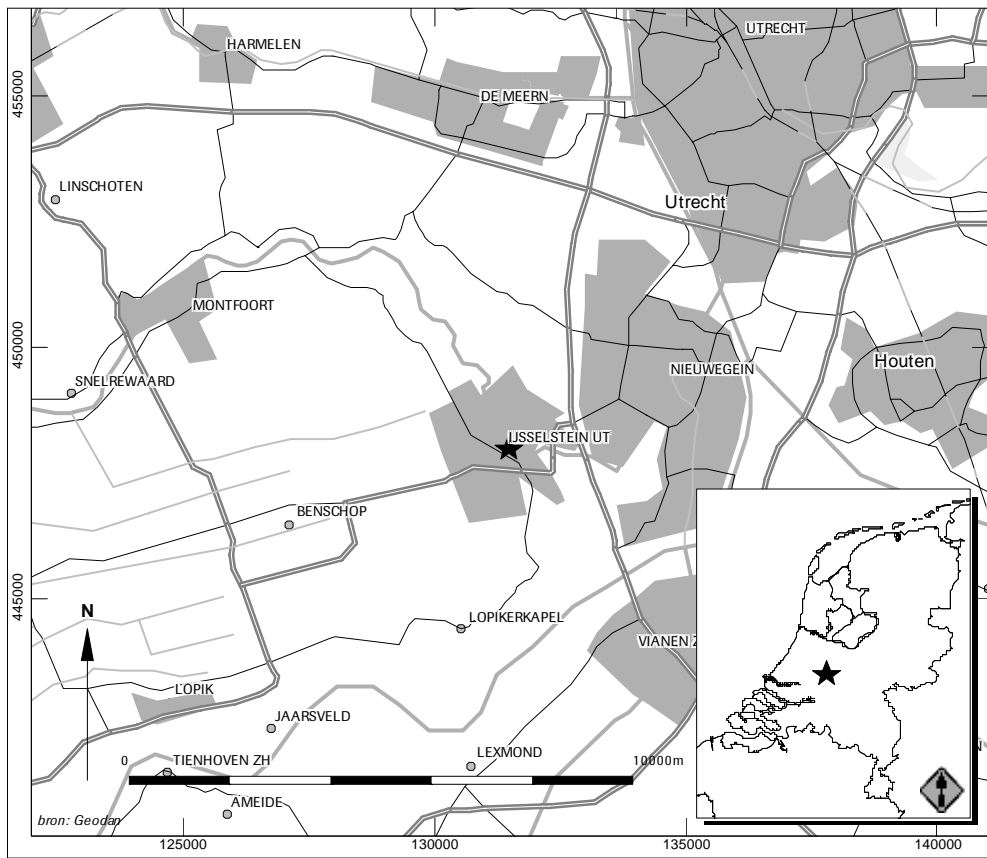
- Berendsen, H.J.A. & E. Stouthamer, 2001: *Palaeogeographic development of the Rhine-Meuse delta, the Netherlands*. Assen.
- Boer, A. de, Meijlink, B. en Kocken, M., 2006: *De archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente IJsselstein*. Amersfoort, ADC Heritage-rapport H011.
- Dasselaar, M. van, 2001: *Verkennd archeologisch bodemonderzoek Kloosterstraat 5, 7, 9 te IJsselstein*. Nieuwerkerk a/d IJssel (ArcheoMedia-rapport A01-628.Z).
- Giessen-Geurts, B., Mimpfen, R. en Vernooij, A., 1989: *IJsselstein Geschiedenis en Architectuur*. Zeist.
- Kars, H. & A. Smit (red.), 2003: *Handleiding Fysiek Behoud Archeologisch Erfgoed. Degraderingsmechanismen in sporen en materialen. Monitoring van de conditie van het bodemarchief*. Amsterdam (Geoarchaeological and Bioarchaeological Studies, 1).
- Koopstra, C. G., 2003: *Een aanvullend archeologisch onderzoek aan de Kloosterstraat in IJsselstein, gemeente IJsselstein (U)*. Groningen (ARC-rapport 74).

Lijst van afbeeldingen

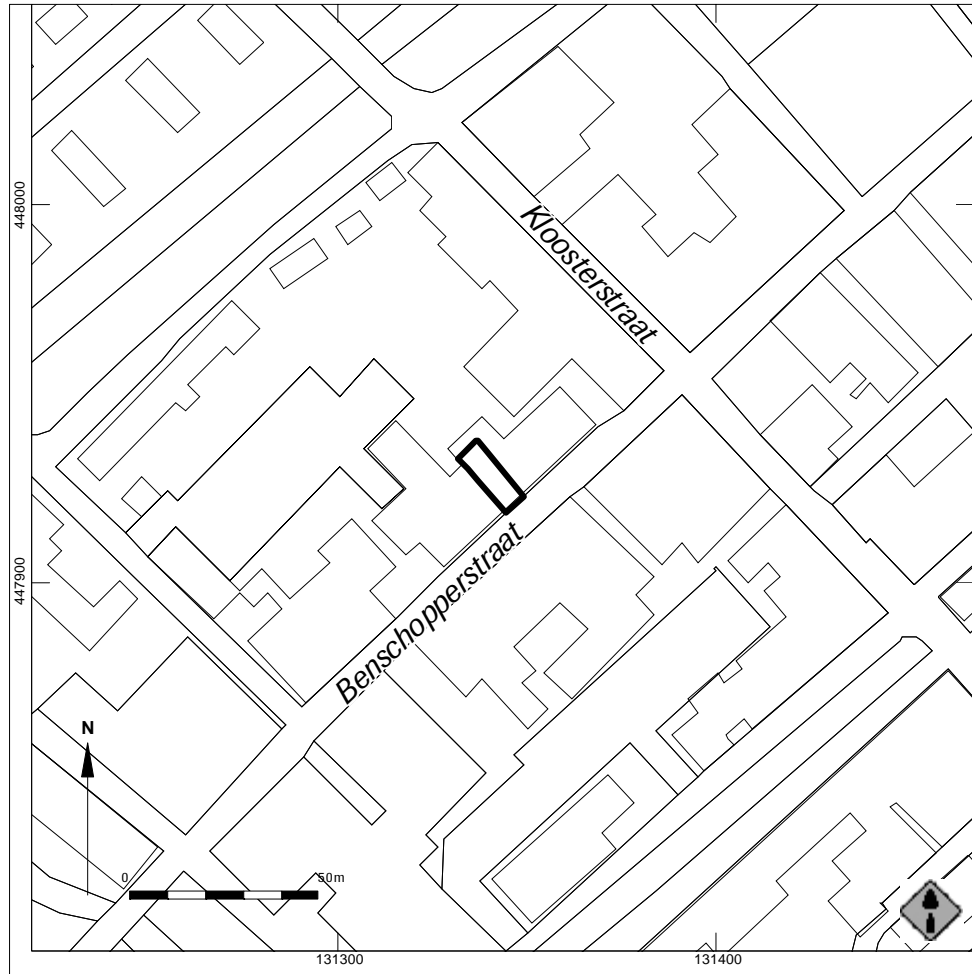
- Afb. 1 Locatie van het plangebied.
- Afb. 2 Begrenzing van het plangebied (Benschopperstraat 33).
- Afb. 3 Locatie van het plangebied op een kaart van de stroomgordels (De Boer *et al.* 2006).
- Afb. 4 Locatie van het plangebied op de stadsplattegrond van Van Deventer (ca. 1550).
- Afb. 5 Locatie van het plangebied op de stadsplattegrond van Blaeu (ca. 1650).
- Afb. 6 Locatie van het plangebied op een uitsnede van de beleidsadvieskaart van de gemeente IJsselstein (De Boer *et al.* 2006) en locatie van ARCHIS-waarnemingen.

Lijst van tabellen

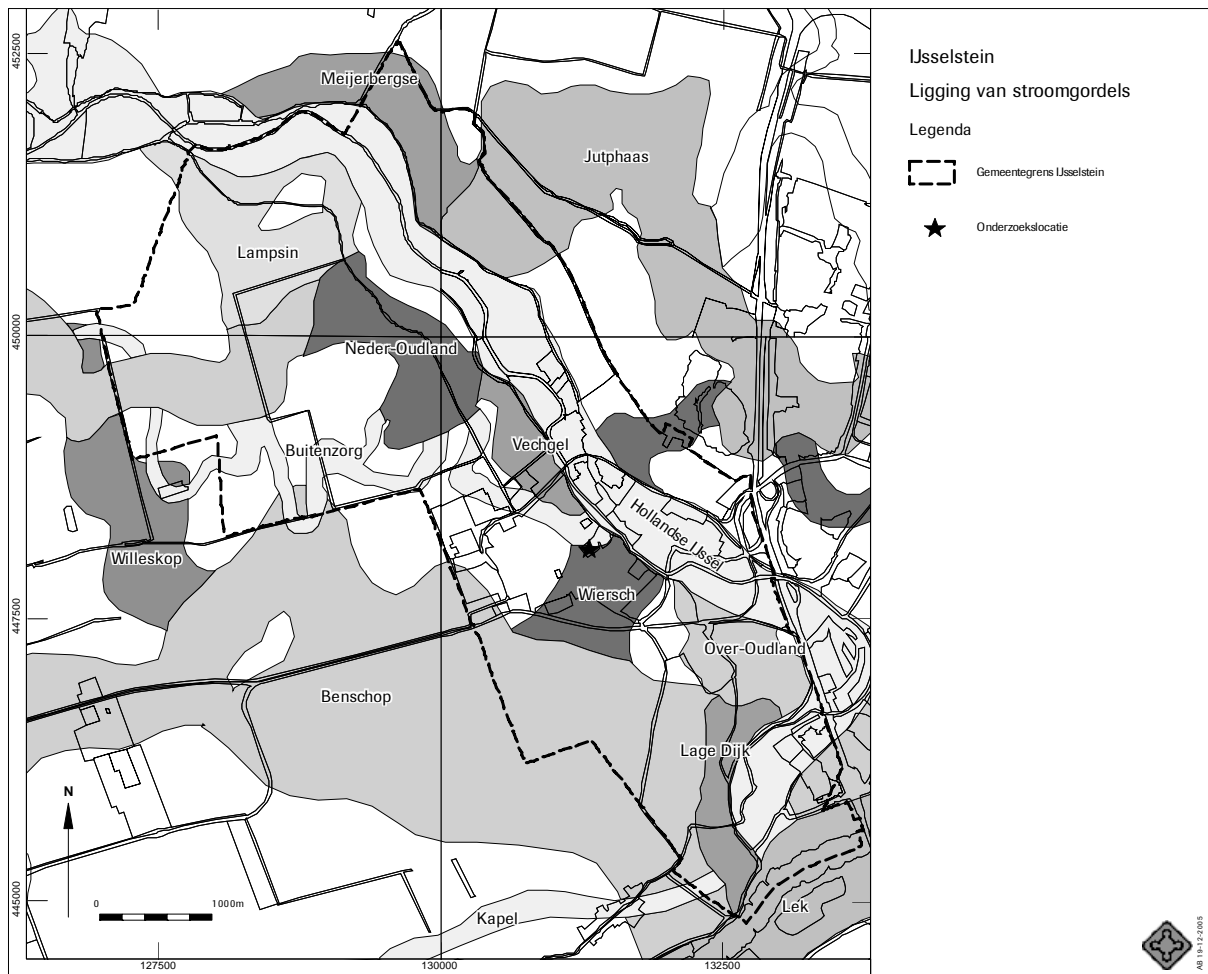
- Tabel 1 Archeologische perioden.
- Tabel 2 Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied.

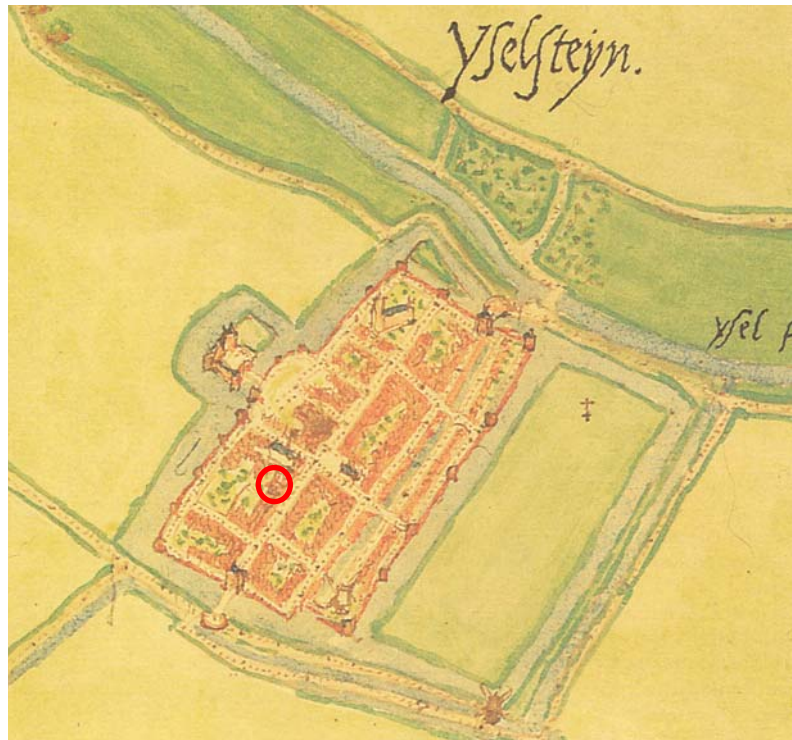
Afb. 1 Locatie van het plangebied.

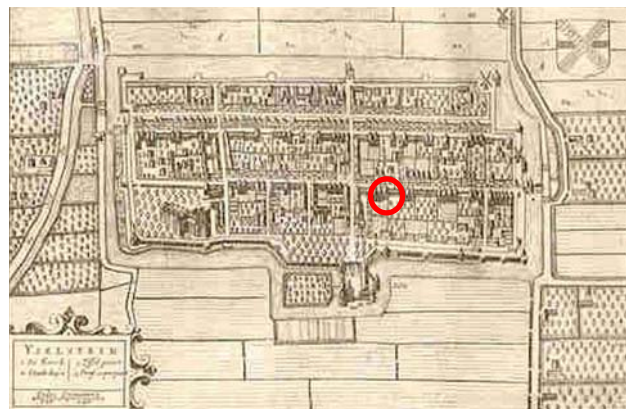
Afb. 2 Begrenzing van het plangebied (Benschopperstraat 33).

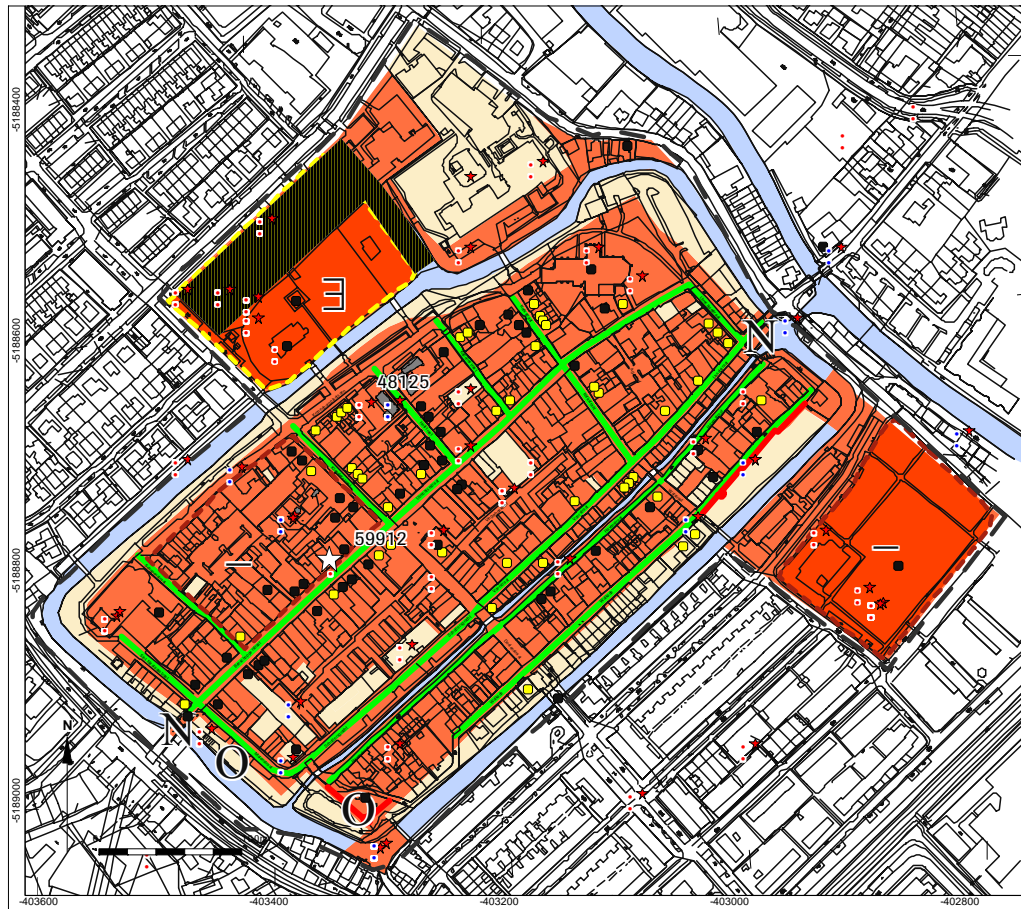
Afb. 3 Locatie van het plangebied op een kaart van de stroomgordels (De Boer *et al.* 2006).

Afb. 4 Locatie van het plangebied op de stadsplattegrond van Van Deventer (ca. 1550).

Afb. 5 Locatie van het plangebied op de stadsplattegrond van Blaeu (ca. 1650).

Bekende archeologische waarden

★	ARCHIS waarneming	■	Gebieden met recente diepe verstoringsen en 19e-eeuwse aanplantingen van de stadgracht en reeds archeologisch gewaardeerde gebieden
★	waarneming uit De Boer et al. 2006	—	Continuïteit in het stratenplan vanaf de Middeleeuwen
■	Gebouwd Rijksmonument	■	Gebieden met oude en meer recente bebouwing met daaronder een hoge verwachting van huizen, erven, kerken en begravingen vanaf de Middeleeuwen
■	Gemeentelijk monument	■	Eerder uitgevoerd onderzoek
■	Kloosterterrein	☆	Locatie plangebied
■	Kasteelterrein		
—	Kloosterterrein		
—	Resten van poort		
—	Molen		
—	Vermoedelijke molen		
—	Kasteelterrein		
—	Bestaande muurresten		
—	Archeologisch Rijksmonument		
—	Voorstel tot uitbreiding van het terrein, van zeer hoge archeologische waarde, monumentnr 1224		

Afb. 6 Locatie van het plangebied op een uitsnede van de beleidsadvieskaart van de gemeente IJsselstein (De Boer *et al.* 2006) en locatie van ARCHIS-waarnemingen.